

Ільїна Олена Олексіївна

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

м. Харків

Мусорова Анна Василівна

студентка 411 по групи психолого-педагогічного факультету Комунального закладу

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

м. Харків

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Анотація. Усі ми прекрасно розуміємо, що кожна дитина по своєму унікальна та неповторна. У цьому випадку не виняток діти з особливими потребами. На мою, думку саме вони потребують особливих методів та технологій роботи в освітньому процесі.

Ключові слова: діти, інтерактивне навчання, методи, педагогіка, інклюзія, інклюзивне середовище.

Сучасна освітня система розвивається у напрямі всебічного розвитку особистості з урахуванням освітніх потреб всіх учнів. У зв'язку з цим особлива увага приділяється проблемі доступності освіти для осіб з обмеженими можливостями, що вирішується за допомогою інклюзивної освіти. Інклюзивний підхід в освіті ґрунтується через включення всіх, хто навчається в освітній процес. В даний час висувуються високі вимоги до організації процесу інклюзивної освіти, які передбачають пошук ефективних педагогічних технологій для реалізації цього процесу. Внаслідок цього актуальним стає використання в освітньому процесі інноваційних технологій.

Інклюзія у педагогіці означає усунення всіх бар'єрів, які заважають людям брати участь у суспільній діяльності. Це постійний процес, який дозволяє всім дітям брати участь у всіх програмах [4].

Для адаптації людей з особливими освітніми потребами весь освітній процес має бути охоплений цілеспрямованим, систематичним і послідовним впровадженням оригінальних методів, прийомів і засобів. Це називається педагогічним процесом і є неймовірно важливим.

При розгляді педагогічних методів і прийомів до учня слід ставитися як до суб'єкта. Це означає, що їхній саморозвиток має бути головним пріоритетом при розгляді нових інновацій в освіті. Ці нові підходи мають бути зосереджені на особистості та характеристиках учня [2, С.28].

Засоби та методи дій, застосовні протягом усього навчального процесу, включають визначення цілей, очікуваних результатів тощо.

Винахідницька технічна освіта для дітей повинна бути пріоритетною при реалізації нових ідей.

Для того, щоб кожна дитина відчувала себе окремою особистістю — з власним процесом розвитку, відокремленим від інших, — необхідно задовольнити соціальні, емоційні та когнітивні потреби.

Самі найпопулярніші і найефективнішими методами у навчанні дітей з особливо освітніми потребами є наступне.

Методи «Мікрофон», «Дебати», «Удвох», «Ланцюжок», «Снігова куля», «Коло ідей», які схожі за своєю тематикою, надають можливість дітям навчитись слухати інших, не боятись висловити свою думку, вносити свої поправки (якщо це потрібно) та правильно відповідати на поставлене питання [3].

Дуже цікавим і незвичним методом є «Інтерактивна підлога». Інтерактивна підлога є майданчиком для розвитку корекційних методик. Також може використовуватися як самостійний вид корекції на гладкій і рівній поверхні. Функціональність підлоги дозволяє застосовувати її в багатьох кімнатах у формі розважальних і освітніх заходів, які відображаються у віртуальному просторі [5].

До інноваційних методів також відноситься РК-сенсорна панель містить РК-екран, який правильно реагує на дотики пальців. Використовується як основа для корекції немовлят; завершальні версії панелі містять близько сорока ігор, призначених для розвиваючих цілей. Завантажуючи програми та ігри на панель, діти можуть продовжувати займатися корекційним тренажером [1].

Також щоб дітям було цікавіше навчання можна використати іграшки та пальчикові ігри корисні для виправлення порушень мовлення у дітей. Вони також можуть бути використані для допомоги в дистанційному навчанні; діти будуть зосереджуватися на незвичайних предметах. Використання театралізованих ігор та інших подібних засобів також є ефективним методом допомоги дітям з проблемами мовлення [4].

Іграшки, які використовуються в освіті, мають переваги, які доповнюють універсальні дії. Ці переваги особистісні, комунікативні, регулятивні, когнітивні та театральні. Взаємодія з цими іграшками допомагає дітям розвивати свої здібності працювати разом, ставити запитання, вирішувати конфлікти та керувати поведінкою інших. Крім того, використання цих іграшок може покращити моторику, координувати рух обох рук і посилити міжпівкульні зв'язки.

Накопичений сьогодні досвід в Україні та за її межами переконливо свідчить, що інтерактивний підхід сприяє зміцненню та оптимізації освітнього процесу. Вони дозволяють учням:

- сприяти процесу засвоєння знань;
- аналізувати навчальну інформацію та творчо засвоювати навчальні матеріали;
- вчити формувати власну думку, правильно її висловлювати, обґрунтовувати власну точку зору, сперечатися та дискутувати;

- моделювати різні соціальні ситуації та збагачувати свій соціальний досвід, інтегруючись у різні життєві ситуації;
- прислухатися до думки інших, поважати альтернативні думки, прагнути до діалогу;
- навчитися будувати конструктивні стосунки в колективі, визначати своє місце в колективі, уникати конфліктів, вирішувати проблеми, шукати компроміси;
- знаходити шляхи спільного вирішення проблем і розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт [3].

Отже, можна стверджувати, що використання інноваційних технологій у процесі навчання осіб з обмеженими можливостями відрізняється ефективністю, що проявляється у швидкій інтеграції людини у суспільство, розвитку її комунікативних навичок, освоєнні певного рівня освіти за рахунок варіативності використання в освітньому процесі інформаційно-технічних засобів.

Список використаних джерел

1. Акімова, О. М. Основні аспекти інклюзивної освіти у підготовці майбутніх учителів початкових класів. *Наукові записки кафедри педагогіки*, (35), 12-18. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/1794>
2. Гоцко Г.І. Особливості організації освітнього процесу в умовах реалізації основних засад інклюзивного навчання / Г.І. Гоцко // *Інклюзивне навчання в Новій українській школі: Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції «Інклюзивне навчання в Новій українській школі»* (26-27 березня 2018 р., м. Терехів): у 2 ч. / Інститут спеціальної педагогіки НАПН України; упорядн.: Лапін А.В., Сурмай Л.О., Щуцька О.І. – Київ: Інтерсервіс, 2018. – С. 28-30.
3. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник / О.Б. Нагорна. – Рівне, 2016. – 141 с.
4. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2019. 300 с.
5. Ревуцька О.В. Інноваційні технології в навчанні осіб з особливими потребами / О.В. Ревуцька. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/20509/1/164-Revutska-265-267.pdf>.